

Parr, Maria: **Tonja iz Hudega brega.**

Prev. Darko Čuden. Ilustr. Jure Engelsberger. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2014. (Knjižnica Sinjega galeba; 339), 232 str.

| P | 2. stopnja

| deklice, prijateljstvo, skrivnosti, sosodje

Ko mala vrtavka iz Hudega Brega ta ponedeljek vstane, se ji še sanja ne, da bo današnji dan postal zgodovinski. Če bi človek vedel vnaprej, take zgodbe sploh ne bi nastale.

Tonja, edini otrok iz odmaknjene gorske vasice, je pogumna in drzna, neustrašna in polna zabavnih domislic. Njen najboljši prijatelj je stari Gunnvald, godrnjavi sedemdesetletnik, ki igra violino in s katerim si delita vse skrivnosti. No, vsaj Tonja misli tako. Ko se Gunnvald nekega dne znajde v bolnišnici in se v njegovo hišo naseli skrivnostna tujka, pride na plan velika, zapletena skrivnost. Še sreča, da je tukaj Tonja, ki zna stvari spraviti v red.

Za ganljivi roman o prijateljstvu, zaupanju, ljubezni in razočaranju je večkrat nagrajena norveška avtorica Maria Parr (1981) leta 2009 prejela prestižno literarno nagrado Brage in nagrado norveških kritikov. Knjiga avtorice, ki ji pravijo tudi Astrid Lindgren mlajše generacije, je prevedena v številne tuje jezike, slovensko izdajo pa dopolnjujejo izvrstne ilustracije Jureta Engelsbergerja. (Vir: <http://www.emka.si/tonja-s-hudega-brega/PR/1763179>)

Navihana rdečelasa deklica Tonja stanuje v odmaknjeni hribovski vasici Hudi breg, kjer ni prav nobenega otroka njene starosti. Zato si za najboljšega prijatelja izbere sedemdesetletnega Gunnvalda, ki skozi okno svoje delavnice vsak dan opazuje zasneženi breg, po katerem se s smučkami spušča Tonja in neutrudno poskuša narediti salto. Njeno divjanje (in glasno prepevanje) med hribi in dolinami moti edino Klaus Hagna, novega lastnika zdraviliškega kampa, ki ne mara otrok, ker naj bi motili dopustnike, a divja deklica in osiveli Gunnvald se ne zmenita zanj. Polna sta različnih domislic, njun najnovejši projekt pa so perfektne dirkalne sanke, ki potrebujejo le še nekaj dodelav. Zabavno druženje prekine nenaden Gunnvaldov odhod v bolnišnico, tedaj pa na prizorišče stopi Heidi in izkaže se, da Tonja svojega prijatelja sploh ni tako dobro poznala, kot si je zamišljala. Čudovite zgodbe o povezanosti hribovcev z naravo in nenavadnem prijateljstvu med deklico in čudaškim starčkom so zrasle v domišljiji mlade norveške avtorice (1981), ki jo mnogi smatrajo za naslednico Astrid Lindgren. Optimistično in iskreno pisanje je temu ganljivem romanu prineslo že več priznanj in prevodov v tuje jezike. Super branje za prihajajoče hladne večere. (Renate Rugelj; Bukla 105-106) (Vir: http://www.bukla.si/?action=books&book_id=22677)

Ganljivi roman Marie Parr o prijateljstvu, zaupanju, ljubezni in razočaranju. Zgodba nas popelje na sever, v sneg. Tonja je strašno simpatična deklica, sodobna Pika Nogavička. Je edini otrok v svoji vasi.

Tu pa je tudi tečen tujec, ki povzroča nevšečnosti. (...) 32 poglavij je okrašenih s črnobelimi risbami. Otroško mladinska knjiga, ki je primerna tudi za odrasle, saj na humoren način spregovori tudi o težkih zadevah. (Vir: <http://molji.over.net/tonja-iz-hudega-brega/>)

Spodbude za branje:

- Otrokom (2. triletja) povem nekaj iz gornjih predstavitev knjige, tisto pač, kar je tudi mene najbolj pritegnilo in/ali menim, da bi bilo všeč tudi mojim mladim bralcem, morda le to zadnje, iz »knjižnih moljev« na Over.net.
- Nas zanima velika zapletena skrivnost, ki pride na dan, ko se Gunnvald nekega dne znajde bolnišnici in se v njegovo hišo naseli nenavadna tujka? Preberimo torej ta otroški roman!
- Poglavja so razdeljena v tri razdelke: *Pismo*, *Heidi*, *Glasba*. Zakaj tako? Kaj lahko pričakujemo pod temi naslovi?
- Besedilo je tako zelo simpatično, da ga lahko otrokom berem tudi v nadaljevanjih (32 poglavij v 16 dneh, bi šlo?) - tudi otrokom v 1., ne le v 2. triletju! ☺
- Po branju spodbujam otroke, da pripovedujejo, kaj se jim je zdelo najbolj »super«. (Mene je najbolj presunilo dejstvo, da se otroci in starši globoko pogrešajo, če so ločeni; navdušila pa – ob vsem – prav gotovo neizmerna moč glasbe!)

Nadaljnje spodbude za branje:

- V knjigi *Tonja iz Hudega brega* stari Gunnvald pogosto bere neko zeleno knjigo, ki kasneje pride v roke tudi Tonji: to je *Heidi* Johanne Spyri, ki je prvič izšla leta 1881, in jo otroci seveda poznajo: iz slovenskega prevoda knjige, iz filma ali risanke. Pogovorimo se o Heidi! (Vesela bom, če bo kdo od otrok želel prebrati tudi roman *Heidi* ...☺)

mag. Tilka Jamnik